

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Knjižnica UL PEF Izobraževanje uporabnikov

Katalog izobraževanj

Ljubljana, 2021/2022

Vsebina

Izobraževanje uporabnikov v Knjižnici Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani.....	3
1 Knjižnica UL PEF – osnovne informacije in voden ogled.....	5
2 Uporaba COBISS+ in dLib za iskanje literature	7
3 Predstavitev Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani – DiKUL za študente UL PEF	9
4 Citiranje in navajanje virov po 7. verziji APA standardov	11
5 Uporaba bralnikov in izposoja e-knjig preko BIBLOS-a in DiKUL-a.....	12
6 Programa EndNote in Mendeley za citiranje in navajanje virov.....	14

Izobraževanje uporabnikov v Knjižnici Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani

V knjižnici izvajamo strokovno svetovanje, usposabljanje in izobraževanje uporabnikov za iskanje, vrednotenje ter uporabo informacijskih virov in informacij. Izvajamo tako individualna izobraževanja, kot tudi organizirana skupinska izobraževanja. Po dogovoru lahko izobraževanje pripravimo tudi v spletnem okolju (npr. Zoom, Teams ipd.). Izobraževanje prilagodimo posamezniku oz. skupini, predznanju in dogovorjenemu vsebinskemu področju. Vsa izobraževanja so za naše uporabnike brezplačna.

Predavatelje z UL PEF vabimo, da svojo željo po izvedbi izobraževanja za skupine študentov kadarkoli sporočite na knjiznica@pef.uni-lj.si.

Študenti ste vabljeni, da se na individualno izobraževanje prijavite kadarkoli tekom leta. Prijavite se lahko na več načinov:

- preko [prijavnice](#),
- osebno v knjižnici,
- po telefonu 01/5892-332 ali
- po elektronski pošti knjiznica@pef.uni-lj.si.

Pripravljenih imamo **šest vsebin izobraževanj**, ki so predstavljene v nadaljevanju kataloga:

- 1) Knjižnica UL PEF – voden ogled
- 2) Uporaba COBISS+ in dLib.si za iskanje literature
- 3) Predstavitev Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani – DiKUL za študente UL PEF
- 4) Citiranje in navajanje virov po 7. verziji APA standardov
- 5) Uporaba bralnikov in izposoja e-knjig preko BIBLOS-a in DiKUL-a
- 6) Programa EndNote in Mendeley za citiranje in navajanje virov

Po dogovoru pripravimo tudi dodatne vsebine za iskanje, vrednotenje ter uporabo informacijskih virov in informacij (npr. **ERIC, Web of Science, Scopus, EBSCO, SprigerLink, Sage, JSTOR, Google Učenjak, PeFprints, Credo Online Reference Service, mCOBISS**, aplikacije za iskanje in uporabo virov, **BIBLOS, Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si, Europeana ...**).

Za mlade raziskovalce, doktorske študente, asistente, profesorje ter ostale predavatelje po dogovoru izvajamo individualna svetovanja prilagojena njihovim potrebam (npr. **predstavitve informacijskega sistema o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji – SICRIS**, **predstavitve vodenja bibliografij za habilitacije na UL PEF**, **pomoč pri objavljanju v odprtem dostopu**, **pomoč pri pripravi raziskovalnih podatkov**, **pomoč pri iskanju revije za objavo** ipd.). Za več informacij se obrnite na vodjo knjižnice.

Statistiko izobraževanj spremljamo sproti, saj smo jo dolžni poročati v okviru letnega poslovnega poročila fakultete in za letno statistično poročilo Nacionalne in univerzitetne knjižnice.

Izhodišča informacijskega opismenjevanja so opredeljena v [Framework for Information Literacy for Higher Education](#) in v [Merilih in kazalcih informacijske pismenosti v visokem šolstvu](#).

Termini izobraževanj so vpisani v [Koledar izobraževanj](#).

Pripravljen je e-vodič [Izobraževanja uporabnikov](#), [e-učilnica Knjižnica UL PEF](#) in [Youtube kanal Knjižnica UL PEF](#).

1 Knjižnica UL PEF – osnovne informacije in voden ogled

1 Opis

Predstavitve zajema predstavitev osnovnih informacij o storitvah in delovanju knjižnice. Osredotoča se na temeljno poslanstvo knjižnice: zagotavljanje, organizacija in posredovanje različnih informacijskih virov ter podpora uporabnikom pri njihovi uporabi za uresničevanje izobraževalnih, učnih in znanstvenoraziskovalnih ciljev matičnega visokošolskega zavoda in širše akademske skupnosti.

Trajanje: 30–45 min

Razpisani roki: oktober, po dogovoru

Izobraževanje je namenjeno predvsem študentom 1. letnikov in običajno poteka organizirano po študijskih smereh v prvih dveh tednih v oktobru.

Izobraževanje je namenjeno tudi vsem drugim uporabnikom (študenti, predavatelji, zaposleni) in ostalim obiskovalcem UL PEF.

2 Cilji

Udeleženci spoznajo:

- delovni čas, prostore in organiziranost knjižnice;
- njeno vlogo in pomen na matični fakulteti in v okviru UL;
- knjižnične pravilnike in poslanstvo knjižnice;
- funkcionalnosti enotne knjižnične izkaznice na UL;
- različne oblike izposoje gradiva in bralnikov, število izposojenih enot in roke izposoje;
- strukturo knjižnične zbirke;
- knjižnični katalog Cobiss+, v katerem znajo pridobiti podatek o signaturi;
- spletno stran knjižnice vključno z raziskovalnimi vodiči;
- kontaktne podatke in načine, kako in kdaj se lahko po pomoč obrnejo na knjižnico;
- ponudbo ostalih storitev knjižnice.

3 Vsebina

Izobraževanje zajema kratko predavanje o delovanju knjižnice in voden ogled knjižničnih prostorov.

Na kratkem predavanju podamo informacije o vpisu, knjižničnih pravilnikih in poslanstvu, delovnem času, zaposlenih, enotni knjižnični izkaznici za UL in digitalni identiteti UL. Nato predstavimo spletno stran knjižnice in udeležencem pojasnimo, kje pridobijo splošne in specifične informacije o knjižnici in njenih storitvah. Posebej pokažemo, kako dostopajo do raziskovalnih vodičev knjižnice in vodiča Citiranje in navajanje po 7. verziji APA standardov.

Prikažemo tudi osnove iskanja v katalogu Cobiss ter razložimo, kako uporabnik pridobi podatek o signaturi. Omenimo in prikažemo, da je dostop do tujih informacijskih virov urejen preko Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani (DiKUL), velik del slovenskih revij pa je dostopen preko Digitalne knjižnice Slovenije (dLib.si).

V nadaljevanju udeležence pospremimo v knjižnične prostore, kjer spoznajo vodjo knjižnice, si ogledajo postavitev gradiva in se seznanijo z ostalimi osnovnimi informacijami (izposoja, podaljševanje, rezervacije, čitalnica, bralniki, ipd.).

4 Oblike in metode dela

Kratko predavanje poteka v učilnici z uporabo računalnika in projekcije. Ogled in praktična predstavitev iskanja gradiva poteka v knjižničnih prostorih.

Odgovori na vprašanja udeležencev.

2 Uporaba COBISS+ in dLib.si za iskanje literature

1 Opis

COBISS+ je spletni knjižnični katalog, ki omogoča spletni dostop do številnih baz podatkov. Digitalna knjižnica Slovenije (dLib.si) omogoča dostop do raznovrstnih digitalnih vsebin s področja znanosti, umetnosti in kulture. Na izobraževanju predstavimo uporabo COBISS+ in dLib za iskanje literature, ki jo študenti UL PEF potrebujejo za pisanje seminarskih nalog in zaključnih del.

Trajanje: 60 min

Razpisani roki: oktober, november, januar, marec, april, maj, po dogovoru

Izobraževanje je namenjeno vsem uporabnikom knjižnice, še posebej pa študentom začetnih letnikov, ki še niso vešč uporabe COBISS+ in dLib.si.

2 Cilji

Udeleženci se naučijo samostojno poiskati, ovrednotiti in uporabiti relevantno literaturo za študij s pomočjo kataloga COBISS in dLib.si.

Uporabniki spoznajo:

- sistem COBISS+;
- razlike med lokalnim katalogom in vzajemno zbirko;
- različne načine iskanja;
- različne tipe gradiva in njihove značilnosti;
- vse oblike signature v knjižnici;
- storitev Moj COBISS (Moja knjižnica);
- funkcionalnosti COBISS+ (npr. navedi po APA standardu);
- Digitalno knjižnico Slovenije – dLib.si (poudarek na znanstvenih in strokovnih časopisih);
- načine za vrednotenje relevantnosti znanstvenega in strokovnega gradiva.

3 Vsebina

Predstavimo naslednje vsebine:

- osnovni podatki o delovanju knjižnice;
- spletni vpis v knjižnico;
- kaj je COBISS, kakšno gradivo lahko iščemo in katere podatke pridobimo v COBISS-u;
- kaj so metapodatki in iskalna polja, indeksi;
- osnovno iskanje, izbirno iskanje;
- ukazno iskanje le za določeni primer (vse gradivo na neko temo, brez zaključnih del);
- signatura in primeri vseh različic postavitve v naši knjižnici;
- iskanje različnih tipov gradiva (monografije, članki, revije, poglavja iz monografij, ostalo) ter način dostopa (tiskano in spletno gradivo);
- možnosti omejevanja rezultatov in značilnosti različnih prikazov zadetkov;
- izposoja e-knjig iz Biblos-a;
- kaj je dLib.si in kako iščemo članke slovenskih revij v dLib.si;
- vse funkcionalnosti servisa Moj profil COBISS (Moja knjižnica);
- mCOBISS;
- drugo glede na želje udeležencev.

4 Oblike in metode dela

Izobraževanje poteka ob uporabi PPT prosojnic in praktičnega prikaza delovanja COBISS, dLib.si. Odgovori na vprašanja udeležencev.

Glede na interes lahko udeleženci po koncu izobraževanja rešijo vnaprej pripravljene vaje in v knjižnici ob pomoči zaposlenih poiščejo gradivo na policah.

3 Predstavitev Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani – DiKUL za študente UL PEF

1 Opis

Do tujih plačljivih znanstvenih informacijskih virov (e-revije, e-knjige, e-informacijske zbirke) je študentom in zaposlenim na UL omogočen dostop preko portala DiKUL. Na izobraževanju predstavimo značilnosti in funkcionalnosti Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani – DiKUL. Prikažemo primere za iskanje, vrednotenje ter uporabo informacijskih virov, ki so dostopni vsem, ki imajo digitalno identiteto UL. Poudarek je na informacijskih virih, ki vsebujejo literaturo z naslednjih področij: vzgoja in izobraževanje, pedagogika in andragogika, psihologija, kognitivna znanost, visoko šolstvo.

Trajanje: 60 min

Razpisani roki: oktober, november, januar, marec, april, maj, po dogovoru

Izobraževanje je namenjeno vsem študentom in zaposlenim na UL PEF ter drugim zainteresiranim, ki potrebujejo znanstveno literaturo za pisanje seminarskih nalog, zaključnih del ali za raziskovalno in pedagoško delo.

Izobraževanje po potrebi izvedemo tudi v angleščini.

2 Cilji

Cilj izobraževanja je udeležencem predstaviti DiKUL in jih usposobiti za samostojno iskanje, vrednotenje ter uporabo informacijskih virov in informacij. Udeleženci razumejo značilnosti, funkcionalnosti in vsebino portala (informacijske vire, znanstvene revije, e-knjige, konferenčna gradiva ...). Naučijo se uporabljati osnovno in napredno iskanje. Poznajo pogoje uporabe za študijske in raziskovalne namene.

3 Vsebina

Predstavimo naslednje vsebine:

- kaj je DiKUL, komu je namenjen, kako poteka prijava;
- katere vrste vsebin, publikacije, viri in baze podatkov so vključene v DiKUL;
- kaj so metapodatki, indeksi, iskalna polja;
- osnovno iskanje, napredno iskanje;
- prikaz zadetkov in dostop do celotnih besedil;
- katalog e-gradiv (iskanje revij in iskanje knjig);
- katalog inf. virov;
- katere inf. zbirke vsebujejo relevantne vsebine za UL PEF;
- kako presoditi kvaliteto/relevantnost znanstvenih publikacij;
- izposoja e-knjig preko DiKUL-a;
- drugo glede na želje udeležencev.

4 Oblike in metode dela

Izobraževanje poteka ob uporabi PPT prosojnic in praktičnega prikaza delovanja DiKUL. Odgovori na vprašanja udeležencev.

Glede na interes lahko udeleženci po koncu izobraževanja rešijo vnaprej pripravljene vaje.

4 Citiranje in navajanje virov po 7. verziji APA standardov

1 Opis

V znanstvenih krogih obstaja več načinov citiranja oz. navajanja literature. APA (American Psychological Association) je v priročniku Publication Manual of the American Psychological Association izdala navodila in priporočila za pisanje in oblikovanje pisnih izdelkov, ki jih poznamo kot APA standarde. Standardi se nanašajo na splošna vodila pri pisanju – na strukturo, način citiranja, jezikovno in oblikovno sestavo pisnih izdelkov, obliko tabel in slik. Na tem mestu se podrobneje posvečamo citiranju in navajanju virov. Predstavljamo navodila za citiranje med besedilom, navodila za navajanje virov v seznamu uporabljenih virov in literature na koncu dela z najbolj pogosto uporabljenimi primeri ter primere označevanja in številčenja tabel in slik.

Trajanje: 60 min

Razpisani roki: predlagani s strani knjižnice ali po dogovoru

Namenjeno je študentom prve in druge stopnje ter drugim zainteresiranim.

2 Cilji

Cilj predstavitve je udeležence izobraževanja seznaniti s pomenom citiranja in navajanja virov in jih usposobiti za samostojno uporabo APA standardov.

3 Vsebina

Predstavimo naslednje vsebine:

- definicija in pomen citiranja in navajanja virov;
- opis citiranja med besedilom;
- opis navajanja virov na koncu dela;
- prikaz konkretnih primerov citiranja in navajanja virov za posamezni tip gradiva.

4 Oblike in metode dela

Izobraževanje poteka ob uporabi PPT prosojnic in praktičnega prikaza vodiča Citiranje in navajanje virov po 7. verziji APA standardov. Odgovori na vprašanja udeležencev.

5 Uporaba bralnikov in izposoja e-knjig preko BIBLOS-a in DiKUL-a

1 Opis

E-knjige postajajo vedno bolj priljubljen vir za študij in raziskovalno delo. Preko DiKUL-a si lahko študenti in raziskovalci, ki imate digitalno identiteto UL, izposodite več tisoč e-knjig s področji vzgoje in izobraževanja, pedagogike in andragogike, psihologije, visokega šolstva itd. Naša knjižnica omogoča tudi izposajo več kot 500 slovenskih e-knjig preko sistema Biblos. E-knjige si brezplačno naložite z računalniškim programom Adobe Digital Editions. Berete jih lahko na računalniku, pametni napravi ali na bralniku. V Knjižnici UL PEF izposojamo bralnike inkBOOK, Kobo in Sony. Na izobraževanju prikažemo, kako poteka postopek izposoje e-knjig in kako delujejo bralniki.

Trajanje: 45 min

Razpisani roki: november, marec, junij, po dogovoru

Izobraževanje je namenjeno vsem študentom prve, druge in tretje stopnje, zaposlenim na UL PEF in drugim zainteresiranim.

Zaželeno je, da udeleženci s seboj prinesejo svoj prenosni računalnik.

2 Cilji

Cilj je, da se udeleženci naučijo postopka izposoje e-knjig preko Biblos-a in DiKUL-a in znajo samostojno uporabljati bralnik.

3 Vsebina

Predstavimo naslednje vsebine:

- postopek iskanja in izposoje e-knjig preko Biblos-a;
- postopek iskanja in izposoje e-knjige preko DiKUL-a;
- struktura in značilnosti zbirke eBook Collection (EBSCO);
- program Adobe Digital Editions in Adobe ID;
- prednosti branja e-vsebin na bralnikih;
- predstavitev bralnikov inkBOOK, Kobo in Sony;
- postopek izposoje bralnikov v Knjižnici UL PEF (pogoji izposoje, dokument Dogovor o izposoji bralnika v Knjižnici UL PEF);
- nalaganje nezaščitenih e-knjig na bralnike (formati PDF, ePUB ...);
- nalaganje izposojenih e-knjig na bralnike;
- drugo glede na želje udeležencev.

4 Oblike in metode dela

Izobraževanje poteka ob uporabi PPT prosojnic in praktičnega prikaza delovanja DiKUL-a, Biblos-a ter programa Adobe Digital Editions. V praksi prikažemo še uporabo bralnikov.

Odgovori na vprašanja udeležencev. Delo na računalnikih, ki jih udeleženci prinesejo s seboj.

6 Programa EndNote in Mendeley za citiranje in navajanje virov

1 Opis

EndNote in Mendeley sta dva najbolj pogosto uporabljena programa za upravljanje z referencami in citiranje. Uporabo še posebej priporočamo doktorskim študentom, mladim raziskovalcem in profesorjem, ki si želite poenostaviti upravljanje z bibliografskimi referencami pri pisanju strokovnih, znanstvenih in drugih besedil.

Uporabo priporočamo tudi študentom prve in druge stopnje, saj pišejo veliko seminarskih nalog. Prednost organiziranja referenc in dokumentov v EndNote ali Mendeley je namreč v tem, da si oblikujete lastno zbirko dokumentov, v kateri hitro ponovno najdete in uporabite željeni vir. Vire iz osebne zbirke z uporabo vtičnika zelo enostavno vstavljate v besedilo, ki ga pišete v Word-u. Pri tem program sam upošteva željeni način citiranja in navajanja virov in literature (npr. APA7). Enostavno je tudi spremeniti način citiranja in navedbo literature (npr. iz APA7 v Harvard, MLA, Chicago ...).

Trajanje: 60 min

Razpisani roki: november, marec, maj, po dogovoru

V prvi vrsti je izobraževanje namenjeno študentom tretje stopnje ter vsem raziskovalcem in profesorjem na UL PEF. Namenjeno je tudi študentom prve in druge stopnje ter drugim zainteresiranim.

Pred prijavo udeležencem priporočamo, da dobro poznajo delovanje COBISS, DiKUL in Word.

2 Cilji

Cilj je udeležencem predstaviti oba programa, da se lahko lažje odločijo, katerega bodo uporabljali. Naučijo se izvoziti .RIS datoteke s podatki o viru iz Cobiss-a in DiKUL-a ter jih uvoziti v izbrani program. Razumejo osnovne štiri korake za uporabo programov za citiranje (izvoz, uvoz, urejanje referenc in delovanje vtičnika v Word-u).

3 Vsebina

Predstavimo naslednje vsebine:

- zakaj navajati literaturo in citirati vire, kaj je plagiarizem;
- kako si olajšati postopek citiranja in navajanja literature;
- kaj omogočata Mendeley in EndNote;
- osnovni princip delovanja v 4. korakih (izvoz, uvoz, urejanje referenc in delovanje vtičnika v Word-u);
- predstavitev programa EndNote, vtičnika za Word Cite While You Write in razširitve za brskalnike EndNote Click;
- predstavitev programa Mendeley, vtičnika za Word Mendeley Cite-O-Matic in razširitve za brskalnike Mendeley Web Importer.

4 Oblike in metode dela

Izobraževanje poteka ob uporabi PPT prosojnic in praktičnega prikaza delovanja programov. Odgovori na vprašanja udeležencev.

Glede na interes lahko udeleženci po koncu izobraževanja rešijo vnaprej pripravljene vaje.

Ob predhodnem dogovoru ter ob ustreznih tehničnih pogojih izvajamo izobraževanje tudi v računalniški učilnici ali kabinetih.